

SUOMI—FINLAND
(FI)

Patentti- ja rekisterihallitus
Patent- och registerstyrelsen

[B] (11) KUULUTUSJULKAISU 68447
UTLÄGGNINGSSKRIFT

C (45) Patentti myönnetty 10 09 1985
Patent meddelat

(51) Kv.lk.⁴/Int.Cl.⁴ E 05 B 63/04

(21) Patentihakemus — Patentansökning	763238
(22) Hakemispäivä — Ansökningsdag	11.11.76
(23) Alkupäivä — Giltighetsdag	11.11.76
(41) Tullut julkiseksi — Blivit offentlig	04.06.77
(44) Nähtäväksipanon ja kuul.julkaisun pvm. — Ansökan utlagd och utl.skriften publicerad	31.05.85

(32)(33)(31) Pyydetty etuoikeus — Begärd prioritet 03.12.75
Norja-Norge(N0) 754067

(71) TrioVing a.s, Postboks 510 Høyden, N-1501 Moss, Norja-Norge(N0)

(72) Frank Muus, Moss, Norja-Norge(N0)

(74) Oy Kolster Ab

(54) Käännettävä ovilukko - Vändbart dörrlås

Keksintö koskee sellaista ovilukkoa, jota voi käyttää oven kahvalla, mahdollisesti avaimella toimivan lukkoelimen lisäksi.

Ovilukot on tavallisesti varustettu lukon teljellä, joka on laakeroitu liukuvaksi lukon koteloon, jonka rintalevyssä on aukko. Lukon kotelossa on lisäksi kierrettävä painonokka, jossa on läpime-nevä aukko oven kahvaa varten, sekä välineet, jotka vaikuttavat tel-keen niin, että se painonokkaa kierrettäessä voidaan vetää sisään lukon koteloon, jolloin on voitettava jousielimen voima. Lukon telki on lisäksi varustettu vinolla etureunalla, joka saa aikaan sen, että telki tulee painetuksi sisään lukon koteloon, jos ovi lukitaan käyt-tämättä kahvaa. Myös tällöin teljen on voitettava jousielimen voima.

Tällaisia lukkoja käytetään hyvin paljon ja ne toimitetaan yleensä oikean- tai vasemmanpuolisina lukkoina, jolloin teljen vino reuna määrää sen, soveltuuko lukko vasemmalle vai oikealle avautuvaa ovea varten.

Esimerkkinä tunnetuista lukoista voidaan mainita DE-patentti-julkaisussa 850 865 esitetty ratkaisu. Tämä tunnettu lukko on kui-tenkin rakenteeltaan monimutkainen, nimenomaan jousirakenteen osalta,

jolloin valmistuskustannukset nousevat haitallisen suuriksi.

Tällaisissa tunnetuissa lukoissa on se huono puoli, että niitä ei voi ilman muuta toimittaa oikealle tai vasemmalle avautuvia ovia varten vapaan valinnan mukaan, vaan ne on tilattava ennalta määrätyn iskusuunnan mukaan.

On sellaisiakin lukkoja, joilla on se ominaisuus, että lukon teljen voi kääntää, niin että käyttäjä voi helposti muuttaa lukon iskusuunnan, esim. oikealta vasemmalle. Kuten aiemmin on jo todettu, useimmat käännettävät lukot ovat kuitenkin verraten kalliita, koska niissä on enemmän osia, jotka ovat tarpeellisia, jotta lukon teljen voi kääntää.

Po. keksinnön tarkoituksena on kehittää käännettävä lukko, jossa kääntämisen voi suorittaa helposti senkin jälkeen, kun lukko on asennettu oveen, ja jossa lukossa ei ole ylimääräisiä osia, jotka tekisivät lukon kalliimmaksi.

Tähän on päästy keksinnön mukaisen lukon avulla, joka on tunnettu siitä, että jousielimen toinen haara on järjestetty joustamaan lukon teljen normaalissa käytössä, jolloin kotelossa oleva toisen haaran vaste määrää lukon teljen normaalin ulostyöntyneen asennon ja että jousielimen toinen haara on normaalisti tukeutuneena koteloon sovitettuun toiseen vasteeseen, mutta joka lukon telkeä ulosvedettäessä on järjestetty nostettavaksi irti tästä vasteesta lukon telkeen sovitetun laipan avulla.

Uutta keksinnössä on siis se, että käännettävään telkeen ei vaikuta enemmän välineitä kuin tavallisissa, ei-käännettävissä lukoissa.

Keksintö on toteutettu jousielimen monitoiminnan ansiosta.

Keksintöä kuvataan seuraavassa viitaten piirustuksen kuvioiden 1 - 5 mukaiseen erääseen edulliseen toteutusesimerkkiin, jolloin

kuvio 1 esittää pystyleikkausta lukon kotelosta lepotilassa;

kuvio 2 esittää samaa leikkausta ja siinä lukon telki on painettu kotelon sisään, kuten oven lukitusliikkeen yhteydessä;

kuvio 3 esittää samaa leikkausta, mutta siinä kieli on vedettynä ulos kotelosta ja sitä käännetään parhaillaan;

kuvio 4 esittää vaakaleikkausta lukosta, jonka telki toimii oikealle; ja

kuvio 5 esittää vaakaleikkausta lukosta, jonka telki toimii vasemmalle.

Lukko koostuu kotelosta 1, rintalevystä 2 ja lukon teljestä 3, joka on laakeroitu liukuvana koteloon. 4 on painonokka,

jota käytetään oven kahvalla, jolloin varsi 5 vaikuttaa telkeen 3 ja vetää tämän sisälle koteloon 1. 6 on jousielin, joka on muotoiltu niin, että toinen haara 7 toimii jousena normaalikäytössä ja toinen haara 8 toimii jousena, kun telki vedetään ulos ja käännetään.

Kuten kuvauksesta käy ilmi, voidaan keksinnön mukainen lukko tehdä ilman ylimääräisiä jousia ja osia samaan hintaluokkaan kuin tavalliset, ei-käännettävät lukot. Näytetty toteutusesimerkki on vain eräs esimerkki keksinnön toteuttamisesta. Voidaan myös ajatella muiden jousien tai välineiden käyttöä lukoiissa kuvattua kaksoistoimintaa varten.

Patenttivaatimus:

68447

Ovilukko, jossa on oikealle ja vasemmalle suljettavaksi käännettävä lukon telki (3), joka on laakeroitu koteloon (1), jossa lukon telki (3) on ulommasta päästään laakeroitu kotelon (1) rintalevyssä (2) olevaan suorakaiteen muotoiseen reikään ja joka sisemmästä päästään on laakeroitu siten, että lukon telkeä (3) voidaan sekä liikuttaa aksiaalisuunnassa että kiertää pituusakselinsa ympäri, joka lukon telki (3) on sovitettu painettavaksi ulospäin lukitusasentoonsa jousielimen (6) avulla, joka käsittää kaksi ulkonevaa haaraa (7, 8), t u n n e t t u siitä, että jousielimen (6) toinen haara (7) on järjestetty joustamaan lukon teljen (3) normaalissa käytössä, jolloin kotelossa (1) oleva toisen haaran (7) vaste määrää lukon teljen (3) normaalin ulostyöntyneen asennon ja että jousielimen (6) toinen haara (8) on normaalisti tukeutuneena koteloon (1) sovitettuun toiseen vasteeseen, mutta joka lukon telkeä (3) ulosvedettäessä on järjestetty nostettavaksi irti tästä vasteesta lukon telkeen (3) sovitetun laipan avulla.

Patentkrav:

Dörrlås, omfattande en till höger- och vänsterlås vändbar låskolv (3), vilken lagrats i ett hus (1), i vilket låskolven (3) vid yttre änden lagrats i ett rektangulärt hål i husets (1) frontbleck (2) och vilken vid inre änden lagrats så, att låskolven (3) både kan röras i axialriktningen och vridas kring sin längdaxel, vilken låskolv (3) anordnats att med hjälp av ett fjäderorgan (6) tryckas utåt i låst läge, vilket organ omfattar två utstående skänklar (7, 8), k ä n n e t e c k n a t därav, att fjäderorganets (6) ena skänkel (7) anordnats att fjädra vid låskolvens (3) normala bruk, varvid ett anslag för den i huset (1) belägna ena skänkeln (7) bestämmer låskolvens (3) normala utskjutande läge och att fjäderorganets (6) andra skänkel (9) stöds normalt mot ett i huset anordnat andra anslag, men vilken vid utdragning av låskolven (3) anordnats bli lyft lös från detta anslag med hjälp av en på låskolven (3) anordnad fläns.

Viitejulkaisuja-Anförda publikationer

Kuulutusjulkaisuja:-Utläggningsskrifter: Saksan Liittotasavalta-Föbundsrepubliken Tyskland(DE) 2 226 274 (E 05 B 63/04).
 Patenttijulkaisuja:-Patentskrifter: Saksan Liittotasavalta-Föbundsrepubliken Tyskland(DE) 670 755 (68 a 45/01), 850 865 (68 a 76).

68447

